Riigikontrolli arvamus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003. aasta raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta

KONTROLLIARUANNE

nr 2-5/04/78
26.07.2004

Riigikontrolli arvamus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003. aasta raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta

Tallinn
2004

Sisukord

1. ARVAMUSE ANDMISE LÄHTEKOHAD 4

2. ARVAMUS MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI KUI ÜKSIKASUTUSE 2003. AASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE JA MAJANDUSTEHINGUTE SEADUSLIKKUSE KOHTA 6

LISA 11

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTRI VASTUS 12

Sissejuhatus

Riigikontroll auditeeris Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 31.12.2003. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet ja majandustehingute seaduslikkust. Raamatupidamise aastaaruande koostamise kohustus tuleneb raamatupidamise seadusest ning rahandusministri 16.12.2003. a määrusest nr 106 “2003. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine”.

Audit tugineb raamatupidamise andmetele 31.12.2003. a seisuga. Auditi põhieesmärgiks oli hinnata raamatupidamise aastaaruande vastavust raamatupidamise seadusele, rahandusministri määrustele ning muudele aastaaruannet mõjutavatele õigusaktidele.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003. aasta aastaaruande audit toimus vastavalt Riigikontrolli tööplaanile.

Auditit juhtis auditijuht Krista Uuna, töörühmas osalesid audiitorid Kadri-Liis Loigu ja Siiri Roose ning nooremaudiitor Aigar Mäesepp.

1. Arvamuse andmise lähtekohad

1.1. Riigikontrolli pädevus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang Vabariigi Valitsuse riigieelarve täitmise aruande kohta.[1] Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid vastavalt Riigikontrolli seadusele.[2]

1.2. Auditi eesmärk

Võttes aluseks Riigikontrolli seaduses loetletud ülesanded[3], on auditi eesmärgiks avaldada arvamust Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003. aasta raamatupidamise aasta-aruande tehingute seaduslikkuse kohta, tuginedes järgmistele kriteeriumidele:

- varad ja kohustused eksisteerivad antud kuupäeval;
- varad ja kohustused kuuluvad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile antud kuupäeval;
- tehingud või sündmused toimusid antud perioodi jooksul;
- puuduvad kajastamata varad, kohustused, tehingud või sündmused või avalikustamata näitajad;
- varad ja kohustused on kajastatud õiges bilansilises väärtuses;
- tehingud või sündmused on kajastatud korrektsetes summades ja tulud või kulud on kantud õigesse perioodi;
- näitajad on avalikustatud, klassifitseeritud ja kirjeldatud kooskõlas raamatupidamise hea tavaga;
- tehingud või sündmused on olulises osas kooskõlas olulisemate asjakohaste regulatsioonidega.

Finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kohta me üldhinnangut ei anna, kuid toome välja olulisemad tähelepanekud.

1.3. Vastavus standarditele

Sooritasime auditi kooskõlas INTOSAI[4] auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, kas finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrollisime väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka aruannete koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute analüüsi ning tehingute õiguspärasuse kontrolli. Leiame, et meie audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks asutuse raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta.

1.4. Vastutus aruannete õigsuse ja nende aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest

Aruannete koostamise ning neis sisalduva info õigsuse eest vastutasid auditeeritud perioodil majandus- ja kommunikatsiooniminister Meelis Atonen (kuni 09.04.2003. a Liina Tõnisson) ning kantsler Marika Priske.

---

[1] Riigieelarve seadus, § 47 lg 2 (31.12.2003. a kehtinud redaktsioon)
[2] Riigikontrolli seadus, § 7
[3] Riigikontrolli seadus, § 6
[4] *International Organisation of Supreme Audit Institutions* – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all

Minister

- valvab ministeeriumi struktuuriüksuste ja ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste ülesannete täitmise järele ning teostab teenistusjärelevalvet ministeeriumi ametnike otsuste seaduslikkuse ja otstarbekuse üle5;
- tagab sisekontrollisüsteemi rakendamise ja vastutab siseauditi korraldamise eest ministeeriumi valitsemisalas olevates asutustes6;
- vastutab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning korraldab seda kooskõlas riigivaraseadusega7;
- otsustab eelarvevahendite kasutamise üle ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise, samuti Euroopa Liidu eraldatud raha ning muu välisabi sihipärase kasutamise järele8;
- kinnitab ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste eelarved, lähtudes riigieelarvest, ja kontrollib nende täitmist, tehes vajaduse korral ettekirjutusi eelarvevahendite kasutamiseks9;
- kinnitab koos raamatupidamise eest vastutava isikuga oma allkirjaga ministeeriumi valitsemisala koondaastaaruande õigsust[10].

Kantsler

- juhib ministeeriumi struktuuriüksuste tööd, koordineerib ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste tegevust ja korraldab ministeeriumi asjaajamist11;
- korraldab riigivara kasutamist ministrilt saadud volituste piires kooskõlas riigivaraseadusega12.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2003. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsust on oma allkirjaga kinnitanud majandus- ja kommunikatsiooniminister Meelis Atonen.

[5] Vabariigi Valitsuse seadus, § 49 lg 1 p 4 ja § 95
[6] Vabariigi Valitsuse seadus, § 49 lg 1 p 13.1
[7] Vabariigi Valitsuse seadus, § 49 lg 4
[8] Vabariigi Valitsuse seadus, § 49 lg 1 p 8
[9] Vabariigi Valitsuse seadus, § 49 lg 1 p 9
[10] Rahandusministri 16.12.03. a määrus nr 106, § 22 lg 1
[11] Vabariigi Valitsuse seadus, § 53 lg 1
[12] Vabariigi Valitsuse seadus, § 53 lg 9

2. Arvamus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003. aasta raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta

2.1. Riigikontrolli arvamus

- **Arvestades auditi ulatust, on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse raamatupidamise aastaaruanne seisuga 31.12.2003, mis näitab ministeeriumi 2003. aasta kassakuludeks 767 003 457 krooni ja tulemiks kahjumit 77 120 969 krooni ning bilansimahuks 31.12.2003. a seisuga 18 744 204 759 krooni, olulises osas kooskõlas Eesti Vabariigi rahandusministri 16.12.2003. a määrusega nr 106 "2003. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine".**
- **Arvestades auditi ulatust, on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003. aasta tehingud olulises osas seaduslikud.**

2.2. Tähelepanekud

Järgnevalt on toodud raamatupidamisarvestust ja majandustehingute seaduslikkust puudutavad tähelepanekud, mis summade ebaolulisuse tõttu ei mõjuta meie arvamust raamatupidamise aasta-aruande õigsuse ega majandustehingute seaduslikkuse kohta.

2.2.1. Põhivara inventuuride korraldamine

Riigikontrollile auditi käigus esitatud inventuuride tegemist tõendavad dokumendid ei kinnita kõigi põhivarade inventeerimist. Põhivarade saldo, mille kohta puudus inventeerimist tõendav dokumentatsioon, on soetusmaksumuses 33 066 271 krooni. Inventeerimata põhivara moodustab ministeeriumi põhivarast 20%. Neist suuremad on (soetusmaksumuses):

- Laboriseadmed 11 721 698 krooni
- Patendid 8 934 410 krooni

Seetõttu ei saa me olla kindlad põhivara väärtuse õiges ja usaldusväärses kajastamises. Meile antud selgituste kohaselt ei olnud ministeeriumil võimalik laboriseadmete osas inventuuri teha, kuna nimetatud varad on kasutada antud AS-ile Metrosert. Riigikontrolli hinnangul tuleb ministeeriumil tagada vastavate ametnike juurdepääs kasutada antud varadele, et korraldada nõuetekohane inventuur vähemalt kord aastas.

Vastavalt raamatupidamise heale tavale tuleks aastaaruande koostamisel inventeerida kõik raamatupidamiskohustuslase olulised varad, kasutades selleks sobivaid meetodeid, mis kajastaksid vara olemasolu ning bilansis kajastatud väärtuse õigsust. Juhime tähelepanu, et see inventeerimise põhimõte on fikseeritud ka 2004. aastast kehtivas riigi raamatupidamise üldeeskirjas[13].

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium arvestab Riigikontrolli soovitustega 2004. aasta inventuuride korraldamisel.

[13] Rahandusministri 11.12.2003. a määrus nr 105, § 52 lg 2

2.2.2. Kasutusse antud põhivara

Ministeeriumi bilansis on arvel põhivara, mida ei kasuta ministeerium, vaid ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvad asutused.

Kahte kapitalirendi korras soetatud sõiduautot (soetusmaksumuses kokku 375 580 krooni) kasutavad tegelikult Tarbijakaitseamet ja Tehnilise Järelevalve Inspektsioon. Nimetatud varade soetamise tarvis on riigieelarvest raha eraldatud ministeeriumile, kes nende eest lepingu alusel makseid tasub. Oleme seisukohal, et nimetatud sõiduautod tuleb pärast kapitalirendi graafikujärgsete maksete lõppemist üle anda neid kasutavate asutuste bilanssi.

Leiame, et teiste asutuste varade kajastamine ministeeriumi bilansis on vastuolus raamatupidamise seaduse majandusüksuse printsiibiga[14] ja ka riigi raamatupidamise üldeeskirjaga[15], mille kohaselt kajastatakse vara selle raamatupidamiskohustuslase üksuse bilansis, kes omab antud vara üle valitsevat mõju ja kannab põhilisi antud vara kasutamisega seotud riske, kusjuures valitsev mõju vara üle tähendab üldeeskirja mõistes üldjuhul võimet kasutada vara oma majandustegevuses**.**

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium nõustus Riigikontrolli seisukohaga.

2.2.3. Riigihangete seadus

Sarnaselt eelmise aastaga on ministeerium 2003. aastal ilma riigihanget korraldamata ostnud kaupu ja teenuseid kokku 1 845 172 krooni eest. Meie hinnangul oleks tulnud riigihanked korraldada järgmistel juhtudel:

•	Koristusteenus	Sol Eesti OÜ	949 481 krooni
•	Õigusteenus[16]		608 187 krooni
	sh	advokaadibüroo Raidla ja Partnerid	372 187 krooni
		advokaadibüroo Paul Varul	236 000 krooni
•	Kontoritarbed		287 504 krooni
	sh	Eta Tarve AS	150 973 krooni
		Infotark AS	136 531 krooni

Meile antud selgituste kohaselt osteti kontoritarvete puhul eespool toodud hankijatelt erinevaid asju, mille mahtu oli raske prognoosida, ning õigusteenuse ostmisel oli võimatu kindlaks määrata kohtuprotsesside kestust ja nendega seotud kulu. Koristusteenuse ostmist ilma riigihanget korraldamata põhjendati teadmatusega, millistes ruumides hakkab ministeerium tegutsema.

Asutus eksis riigihangete seaduse vastu, mille järgi tuli korraldada asja ostmisel või teenuse tellimisel riigihange, kui riigihanke eeldatav maksumus koos käibemaksuga on 100 000 krooni või üle selle.[17] Riigikontroll juhib tähelepanu, et riigihanked korraldamata jättes rikkus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ka riigihangete teostamise nõudeid[18].

Oma vastuskirjas kontrolliaruande eelnõule selgitas ministeerium, et 2004. aastal on korraldatud riigihange paberi ostmiseks ja samuti on 2003. aastal korraldatud riigihanke tulemusena sõlmitud koristusteenuse leping, mis hakkas kehtima 2004. aastal.

---

[14] Raamatupidamise seadus, § 5 p1 (aruandeperioodil kehtinud redaktsioon)
[15] Rahandusministri 11.12.2003. a määrus nr 105 "Riigi raamatupidamise üldeeskiri", § 13 lg 1 ja § 13 lg 3
[16] Alates 2004. aastast ei ole riigihangete seaduse § 4 lg 4 kohaselt riigihanke korraldamine õigusteenuse ostmisel kohustuslik.
[17] Riigihangete seadus, § 2 lg 7 (aruandeperioodil kehtinud redaktsioon)
[18] Riigihangete seadus, § 2, § 11 lg 1, § 73^1 (aruandeperioodil kehtinud redaktsioon)

2.2.4. Põhjendamatud kulud

Mitmel juhul on ministeerium teinud küsitavaid kulutusi, mida me ei saa pidada kooskõlas olevaks asutuse põhitegevusega või mille suurus on meie arvates põhjendamatu. Näiteks:

- Ministeerium rendib AS-ile Metrosert Tallinnas Aru tn 10 mitteeluruume pinnaga 1445 m^2 ja rendiga 17 029 krooni kuus (koos käibemaksuga). Oma kommunaalteenuste eest tasub äriühing ministeeriumile 66 385 krooni kuus (koos käibemaksuga). Samas on ministeerium sõlminud AS-iga Metrosert hooldus- ja valveteenuse osutamise lepingu, mille kohaselt maksab ministeerium hoolduskoristus-, majahoidja- ja valveteenuse osutamise eest AS-ile Metrosert 46 964 krooni kuus (koos käibemaksuga).

  Riigikontrolli hinnangul ei ole põhjendatud, et hooldus- ja valveteenuse kulud kannab ministeerium. Samuti ei ole põhjendatud ruumide rentimine turuhinnast madalama hinnaga, jättes tehingutes riigivaraga suurendamata kasu, mida riik võiks saada..[19]

  Oma vastuskirjas kontrolliaruande eelnõule märkis ministeerium, et kommunaalteenuste osutamisest laekunud summadest kaetakse peale kommunaalkulude ka AS-ile Metrosert makstav tasu hooldusteenuse ja valveteenuse osutamise eest. Renditasu muutmiseks on ministeerium alustanud ettevalmistuste tegemist.

- Auditi käigus selgus, et ministeerium on tasunud mitmel juhul restoranilõunate arveid, kus on osalenud ainult oma töötajad. Näiteks detsembrikuu seitse arvet kogumaksumusega 15 859 krooni, millele lisandusid erisoodustusmaksud summas 12 644 krooni, seega moodustas oma töötajate restoranilõunate kulu kokku 28 503 krooni. Meile antud selgituste järgi on selliseid kulutusi tehtud vaid detsembris ning seda pidas ministeerium inimeste motiveerimise seisukohalt oluliseks.

  Riigikontroll ei pea oma töötajate restoranilõunate kinnimaksmist riigieelarvest põhjendatuks.

- Ministeerium ostis 02.06.2003. a OÜ-lt Viiking Invest 34 jalgpallisärki kogumaksumusega 12 909 krooni. Tegemist on riigiasutuste jalgpalliturniiril osalemiseks ministeeriumi võistkonnale ostetud särkidega, mis jäid mängijatele (2004. aastal osteti uued särgid). Kuna tegemist on asutuse põhitegevusega mitteseotud kuluga, tuleb nimetatud kulult arvestada ja maksta ka erisoodustuse maksud summas 10 292 krooni, ministeerium seda ei teinud. Meie hinnangul ei ole põhjendatud selliste kulutuste tegemine riigieelarvest.

  Kuigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on oma vastuses esitanud vastuväite, jääb Riigikontroll oma seisukoha juurde.

[19] Riigivaraseadus, § 7 lg 3

2.2.5. Lepingute vormistamine

2.2.5.1. Majandusministeeriumi ja AS-i ALARA vahel 01.03.1996. a sõlmitud rendileping Tallinnas Kiriku 6 asuva pinna (I korruse ruumid pinnaga 75 m^2) kasutamiseks kehtis kuni 01.03.2001. a. Kokkulepe muudatuste kohta sõlmiti 01.03.2001. a ning kehtis kuni 01.02.2002. a, kusjuures sõlmitud kokkuleppelt puudus rentniku allkiri. Vaatamata sellele, et ettevõte kasutas lõppenud lepingus märgitud pindu kuni 2003. aasta lõpuni, ei sõlmitud AS-iga ALARA pärast nimetatud kokkuleppe kehtivuse lõppemist ühtki uut kokkulepet või lepingut. Talle esitatud rendiarveid tasus firma korrektselt. Riigikontrolli hinnangul on tegemist sisekontrollisüsteemi nõrkusele viitava asjaoluga, mis tekitas olukorra, kus riik oleks võinud kahju saada.

2.2.5.2. Paljudel juhtudel vormistatakse töövõtulepingud ja tellimuslepingud kirjalikult tagantjärele. Riigikontroll peab vajalikuks, et riigiasutused sõlmiksid lepingud enne tööde tegemist või teenuse osutamist, et oleks võimalik ühelt poolt vältida võimalikke vaidlusi ja teisalt tagada saadu vastavus tellitule. Näiteks:

- 22.12.2003. a sõlmiti töövõtuleping nr 213 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi käimasolevate majandus- ja transpordisektori Phare institutsionaalse arengu projektide monitooringu teostamiseks. Lepingus oli märgitud tööde teostamise ajavahemikuks 01.11.2001–15.12.2003 ja töötasuks 20 000 krooni, millelt pidas tellija kinni tulu- ja pensionikindlustusmaksu ning tasus lepingu summalt sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Tööde üleandmise-vastuvõtmise akt vormistati lepingu sõlmimisega samal päeval, s.o 22.12.2003. a.

- 22.12.2003. a sõlmiti tellimusleping nr 62 uue elektroonilise side seaduse eelnõu peatüki "Turule sisenemine" väljatöötamiseks. Lepinguga kohustus autor esitama teosed tellijale hiljemalt 23.12.2003. a. Töö võeti vastu ja üleandmise-vastuvõtmise akt vormistati 23.12.2003. a. Lepingu summa oli 28 000 krooni, millelt pidas tellija kinni tulu- ja pensionikindlustusmaksu ning tasus sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu.

- 22.12.2003. a sõlmiti tellimusleping nr 63 uue elektroonilise side seaduse eelnõu peatüki "Sagedushaldus" väljatöötamiseks. Lepinguga kohustus autor esitama teosed tellijale hiljemalt 23.12.2003. a. Töö võeti vastu ja üleandmise-vastuvõtmise akt vormistati 23.12.2003. a. Lepingu summa oli 36 500 krooni, millelt pidas tellija kinni tulu- ja pensionikindlustusmaksu ning tasus sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu.

- 22.12.2003. a sõlmiti töövõtuleping nr 66 postiseaduse eelnõu eesti keelest inglise keelde tõlkimiseks. Lepinguga kohustus töövõtja esitama teosed tellijale hiljemalt 22.12.2003. a. Töö võeti vastu ja üleandmise-vastuvõtmise akt vormistati lepingu sõlmimisega samal päeval, s.o 23.12.2003. a. Lepingu summa oli 6423 krooni, millelt pidas tellija kinni tulu- ja pensionikindlustusmaksu ning tasus sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu.

- 25.11.2003. a sõlmiti tellimusleping nr 52 mõõteseaduse eelnõu tõlkimiseks eesti keelest inglise keelde. Nimetatud tõlke pidi töö teostaja esitama tellijale hiljemalt 25.11.2003. a Töö võeti vastu ja üleandmise-vastuvõtmise akt vormistati 26.11.2003. a. Lepingu summa oli 8000 krooni, millelt pidas tellija kinni tulu- ja pensionikindlustusmaksu ning tasus sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium nõustus Riigikontrolli seisukohtadega ja parandab kontrolli lepingute sõlmimise protsessi üle.

2.3. Riigikontrolli ettepanekud

Riigikontroll teeb **majandus- ja kommunikatsiooniministrile** järgmised ettepanekud:

- Tagada ministeeriumile kuuluvate varade inventeerimine ettenähtud korras.
- Anda pärast kapitalirendi graafikujärgsete maksete lõppemist üle vara, mida ministeerium oma tegevuses ei kasuta.
- Lõpetada riigile kahjulik rendileping või küsida kasutusse andmise eest turuhinda.
- Täiendada sisekontrollisüsteemi nii, et oleks tagatud:
  - eelarvesummade kulutamise sihipärasus;
  - lepingute õigeaegne vormistamine ja kõigi vajalike rekvisiitide olemasolu lepingutel;
  - riigihanke seaduse järgimine, näiteks otsustada riigihanke korraldamise vajadus juba eelarvestamise protsessis.

Kaie Karniol

Peakontrolör

Finantsauditi osakond

Lisa

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandustehingute seaduslikkuse kohta hinnangut andes tuginesime järgmistele aruandeperioodil kehtinud õigusaktide sätetele:

Riigieelarve seaduse §-d 8, 23–30

Seaduse "2003. aasta riigieelarve" § 2

Seaduse "Riigi 2003. aasta lisaeelarve" § 2

Seaduse "2003. aasta riigieelarve" muutmise seaduse § 1

Raamatupidamise seaduse §-d 1–16

Riigivaraseaduse §-d 7, 11, 13, 18, 19, 20

Riigihangete seaduse §-d 2–4, 12

Avaliku teenistuse seaduse §-d 37–39[1], 46, 53, 55, 93, 96, 131

Riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse §-d 9, 10

Puhkuseseaduse §-d 9, 24

Maksukorralduse seaduse §-d 85–89, 105, 108

Tulumaksuseaduse §-d 4, 13, 23, 40, 41, 48

Sotsiaalmaksuseaduse §-d 2, 7, 9

Käibemaksuseaduse §-d 2–4, 13, 17, 18, 20

Töötuskindlustuse seaduse §-d 3, 4, 40, 41

Kogumispensionide seaduse §-d 6–8, 10

Riigi poolt eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise seaduse §-d 5–12

VV 02.07.2002. a määrus nr 217 "Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande sisule ja selle esitamise kord"

VV 08.06.1999. a. määrus nr 179 "Riigi esindaja kohustuste täitmise kord äriühingu ja sihtasutuse nõukogus"

VV 21.01.2003. a määrus nr 13 "Riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingu sõlmimise tingimused ja kord 2003. aastal"

VV 01.08.1995. a määrus nr 285 "Riigivara kasutusse andmise kord"

VV 01.08.1995. a määrus nr 283 "Riigivara kõlbmatuks tunnistamise, mahakandmise ja hävitamise kord"

VV 01.08.1995. a määrus nr 286 "Riigivara võõrandamise kord"

VV 07.04.1998. a määrus nr 75 "Riigivara eraõiguslikule isikule üleandmise kord"

VV 07.01.2003. a määrus nr 1 "Riigiteenistujate töötasustamine 2003. aastal"

VV 23.08.2001. a määrus nr 278 "Puhkusetasu arvutamise kord"

VV 28.03.2001. a määrus nr 108 "Teenistuslähetuse kulude hüvitamise ja päevaraha maksmise tingimused, ulatus ja kord"

VV 20.12.2002. a määrus nr 426 "Isikliku sõiduauto teenistus-, töö- ja ametisõitudeks kasutamise kulude hüvitise maksmise tingimused ja hüvitise piirmäärad"

Rahandusministri 11.12.2003. a määrus nr 105 "Riigi raamatupidamise üldeeskiri"

Rahandusministri 16.12.2003. a määrus nr 106 "2003. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine"

Rahandusministri 07.05.2003. a määrus nr 66 "Tulude riigieelarvesse kandmise kord"

Majandus- ja kommunikatsiooniministri vastus

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Lp. Kaie Karniol
Peakontrolör
Riigikontroll

Teie 28.06.2004 nr 2-7.1-FA/04/921
Meie 22. 07.2004 nr 1-11-2-5/8517

Seisukohad kontrollaruande eelnõu kohta.

Esitame Teile Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi seisukohad kontrolliaruande eelnõus "Riigikontrolli arvamus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui üksikasutuse 2003.aasta raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta" toodud tähelepanekute ja ettepanekute kohta.

Eelnõu punkt 2.2.1 Põhivara inventuuride läbiviimine
Laboriseadmete kohta on koostatud kasutusse andmise leping, mille alusel kohustub kasutaja vara täies mahus tagastama lepingu lõppemisel, sellega on maandatud vara säilimise riski.
Oleme arvesse võtnud Riigikontrolli seisukohad ning arvestame esitatud soovitustega 2004.a inventuuride läbiviimisel, et tagada ministeeriumi varade inventeerimine ettenähtud korras.

Eelnõu punkt 2.2.2. Kasutusse antud põhivara
Oleme arvesse võtnud Riigikontrolli seisukoha ning vastavalt kavandatule antakse nimetatud sõiduautod neid kasutavatele asutustele peale kapitalirendi graafikujärgsete maksete lõppemist.

Eelnõu punkt 2.2.3. Riigihangete seadus

- 2003.aastal osteti koristusteenust 1997.aastal sõlmitud lepingu alusel ning ruumivajaduse selginemisel peale ministeeriumide ühinemist alustati riigihanke ettevalmistusi. Koristusteenuse riigihange korraldati 2003.aastal ning selle tulemusel sõlmitud leping hakkas kehtima 2004.aastal.
- Õigusteenuse ostmisel oleme järginud Vabariigi Valitsuse määruses nr 297 "Riigi lepingulise esindamise kord" kohtus tsiviil-, haldus- ja kriminaalasjades toodud lepingulise esindaja valiku põhimõtteid. Riigihankeid ei ole teostatud kuna advokaadibürood esindavad riiki kohtuprotsessides, mis on kestnud pikemat aega ning millede puhul on võimatu määratleda nende kestvust ja protsessiga seotud kulu.
- Esindus/ärikingituste, trükiste ja kontoritarvete ostmisel on ostetud erinevaid asju ja teenuseid, mille sortiment on laiaulatuslik. Jääme seisukohale, et ühtse riigihanke teostamine nimetatud ostudele oleks olnud ebaotsarbekas ning ostude teostamine ei olnud vastuolus 2003. aastal kehtinud Riigihangete seadusega, mis sätestab riigihanke korraldamise asja või teenuse ostupõhiselt, mitte hankijapõhiselt. Kontoritarvete osas on teostatud riigihange paberi ostmisele, lähtuvalt paberi kui ühetüübilise asja vajaduse mahust.

Harju 11
15072 Tallinn
Reg. kood 70003158
tel: (0) 625 6304
Faks: (0) 631 3660
info@mkm.ee
www.mkm.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 23.07.04 Reg nr 2-7.1-FA/04/921-2

Eelnõu punkt 2.2.4. Põhjendamatud kulud

- Ministeeriumi ning AS Metrosert vahel on sõlmitud alljärgnevad lepingud:
  - Rendileping, mis on sõlmitud 31.12.1997.a.
  - Kommunaalteenuste osutamise leping, mis on sõlmitud 30.12.1999.a.
  - Hooldusteenuste ja valveteenuse osutamise leping, mis on sõlmitud 29.12.1999.a.

  AS Metrosert maksab ministeeriumile igakuist renti 17 028 krooni ning tasu kommunaalteenuste osutamise eest summas 66 385 krooni (summad sisaldavad käibemaksu). Ka kõigi teiste Aru 10 asuvate asutustega (MTÜ Eesti Standardikeskus, SA Eesti Akrediteerimiskeskus, Tehnilise Järelevalve Inspektisoon) on sõlmitud rendilepingud ja kommunaalteenuste osutamise lepingud, millede alusel esitatakse neile arved. Ministeerium kannab renditulu riigieelarvesse, kommunaalteenuste osutamisest laekunud summadest tasutakse maja vee, elektri, kütte ja muud sellelaadsed kulud. Samuti makstakse kommunaalteenuste osutamisest laekunud summadest ASle Metrosert koristamise ning valve korraldamise eest 46 964 krooni (koos käibemaksuga) kuus. Meie andmetel on hoone koristamisega seotud isikud AS Metrosert töötajad, valveteenust ostavad nad aga sisse väljast. Kõik hoonega seotud kulud kaetakse rentnikelt laekunud vahenditest ja ei ole tõene väide, et ministeerium kannab põhjendamatult hooldus- ja valveteenuse kulusid. Samuti ei saa õigeks lugeda väidet, et AS Metrosert tasub kommunaalteenuste eest, mis on seotud Aru 10 hoonega ja osutatakse läbi ministeeriumi, ise.
  Oli otstarbekas tellida ASlt Metrosert Aru 10 hoone koristusteenust, sest AS Metrosert kasutab hoones kõige rohkem pinda. AS Metrosert kasutuses olevates ruumides asuvad spetsiifilised metroloogilised laborid, millede koristamist ettevõttega mitteseotud isikute poolt on raske teostada.
  Kõik Aru 10 asuvad asutused on riigile olulised, nad on kas riigiasutused, või täidavad riigi jaoks olulisi funktsioone. MTÜ Eesti Standardikeskus on riigi standardite keskasutus, AS Metrosert täidab riigi metroloogia keskasutuse funktsioone ning hoiab ja arendab ka riigi etalone. Leidsime, et ei ole majanduslikult õige küsida sellistelt asutustelt renditasuks turuhinda, sest Aru 10 hoone eesmärk ei ole riigile tulu teenimine vaid riigile oluliste asutuste funktsioneerimine. Samas, oleme arvesse võtnud Riigikontrolli seisukoha renditasu suuruses osas ning alustanud ettevalmistusi AS Metrosert renditasu muutmiseks. Leiame, et eelpooltoodud lepingute näol ei ole tegemist riigiabiga ning puudus vajadus taotleda riigiabi andmise luba.

- Töötajatega seotud kuludelt on ministeerium tasunud seadusega ettenähtud maksud ning aasta lõpul toimunud aasta tulemuste kokkuvõtmise kohtumiste läbiviimise kulude tasumist pidas ministeerium töötajate motiveerimise seisukohast vajalikuks.

- Särkide ostult ei tasutud erisoodustusmaksu, kuna eesmärgiks oli ministeeriumi esindamine erinevatel riigiasutuste vahelistel turniiridel ning särgid anti inimestele kasutada.

- Täiendavad lepingud on sõlmitud juhtide vahetumise korral, kuna ühele juhtivale ametikohale ei ole võimalik üheaegselt vormistada mitut inimest. Nimetatud juhtudel pidasime oluliseks üleandja ja vastuvõtja motiveerituse tagamist, sest protsess võtab aega ning soovisime tagada parimat tulemust.

Eelnõu punkt 2.2.5.1

Oleme arvesse võtnud Riigikontrolli seisukoha. Lepingute sõlmimise süsteemi on aastast 1996.aastal oluliselt edasi arendatud ning tugevdame varem sõlmitud lepingute kontrolli. AS A.L.A.R.A. tasus rendimakseid 2003.aastal edasi tulenevalt varemkehtinud lepingust kuni ruumide vabastamiseni.

Eelnõu punkt 2.2.5.2
Oleme arvesse võtnud riigikontrolli seisukoha ning parandame lepingute sõlmimise protsessi kontrolli. Lepingute sõlmimisel tagantjärgi võtab eelkõige riski lepingupartner, kuid nõustume, et lepingud peaksid olema sõlmitud enne tööde alustamist, et vältida vaidlusi.

Meelis Atonen
Minister

Marika Priske
Kantsler

Margus Jõesaar
6256451